

Nr 140.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av § 12 i lagen den 31 maj 1889 angående dövstumundervisningen; given Stockholms slott den 9 mars 1923.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av § 12 i lagen den 31 maj 1889 angående dövstumundervisningen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Olof Olsson.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av § 12 i lagen den 31 maj 1889 (nr 27) angående dövstumundervisningen.

Härigenom förordnas, att § 12 i lagen den 31 maj 1889 angående dövstumundervisningen skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 12.

Ledamöter av skolstyrelse och nämnd likasom revisorer äga att tillgodonjuta, envar av den kommun, som honom utsett, dagtraktamente och reseersättning enligt de för landstingsmän stadgade grunder.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1923.

---

*Utdrag ur protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 9 mars 1923.*

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden
LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON,
ÅKERMAN, SCHLYTER, ÖRNE.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet an-
för chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Olsson:

Sedan chefen för socialdepartementet förut denna dag anmält kom-
munalförfattningssakkunnigas betänkande angående ersättning åt inne-
havare av kommunala förtroendeuppdrag samt Kungl. Maj:t beslutat
avlåta proposition till riksdagen med förslag till vissa därav föranledda
ändringar i kommunallagarna, får jag nu till behandling upptaga nämnda
sakkunnigas förslag om ändrad lydelse av § 12 i lagen den 31 maj 1889
(nr 27) angående dövstumundervisningen.

Enligt nämnda lag skola landsting eller stadsfullmäktige i städer, *Gällande be-
stämmelser.*
som icke deltaga i landsting, föranstalta om undervisning åt de inom
vederbörande landstingsområden eller städer befintliga dövstamma barn,
å vilka lagen är tillämplig. För ordnande av denna undervisning har
riket indelats i särskilda distrikt, varje distrikt med sin skolstyrelse.
Ledamöter i skolstyrelsen utses för en tid av fyra kalenderår av veder-
börande landsting och stadsfullmäktige i förhållande till folkmängden.
I distrikt, omfattande mer än ett landstingsområde eller en stad, som
ej i landsting deltagar, äger skolstyrelsen att besluta i alla frågor rörande
dövstumundervisningen. Styrelsens beslut i vissa frågor skola emellertid
då underställas vederbörande landstings och stadsfullmäktiges prövning.
Uppstå därvid olika beslut, skall frågans avgörande hänskjutas till en
nämnd, till vilken landsting eller stad, som nyss nämnts, för varje år väljer
ledamöter i förhållande till folkmängden. För granskning av styrelsens
förvaltning och räkenskaper äger varje landsting eller stad, som ej i
landsting deltagar, årligen utse revisorer. Ledamöter av skolstyrelse och
nämnd liksom revisorer äga enligt § 12 uti ifrågavarande lag i dess

nuvarande lydelse att tillgodonjuta, envar av den kommun, som utsett honom, resekostnadsersättning såsom för landstingsmän är stadgat.

De sakkunniga.

De sakkunniga hava nu föreslagit sådan ändring av berörda paragraf, att däri omförmälda ledamöter och revisorer tillförsäkrades, jämte redan nu förefintlig rätt till reseersättning, även dagtraktamente enligt de för landstingsmän stadgade grunder. I sin motivering erinra de sakkunniga till en början, hurusom vederbörande riksdagsutskott i princip funnit de krav berättigade, som genom väckta motioner framställts om kompletterande bestämmelser i detta hänseende, samt anföra vidare.

Det syntes icke kunna bestridas, att nu ifrågavarande uppdragsinnehavare i lika hög grad som t. ex. ledamöter av inskrivningsrevisionen kunde göra anspråk på ersättning jämväl i form av dagtraktamente. I motsats till ersättningen åt sistnämnda ledamöter måste emellertid ersättningen för nu ifrågavarande uppdrags utförande utgå av landstingets medel. För erhållande i största möjliga omfattning av enhetliga bestämmelser och så få undantag som möjligt från den allmänna regeln, att uppdragsinnehavare icke borde vara enligt lag berättigad till gottgörelse av kommunens medel, skulle det under sådana omständigheter vara önskligt, att stadgandet såväl om dagtraktamente som angående reseersättning i nu ifrågavarande fall erhöles formen av en hänvisning till landstingsförordningens föreskrifter om ersättning åt ledamöter av landstingets styrelser och nämnder. Å andra sidan måste, enligt de sakkunnigas mening, hänsyn tagas därtill, att enligt i andra författningar än landstingsförordningen givna bestämmelser om ersättning för länskommunala uppdrag, i vilka bestämmelser ändring ej föreslagits, i vissa fall förefunnos en ovillkorlig rätt till ersättning. Då även i nu ifrågavarande fall de redan förefintliga bestämmelserna därutinnan vore av enahanda beskaffenhet och då uppdragen angående dövstumundervisningen inom flera landsting föranledde resor och uppehåll till och med utanför länet, hade det syntes de sakkunniga mindre lämpligt att borttaga den genom lagen redan tillförsäkrade resekostnadsersättningen. Som det icke heller vore tillrådligt att låta sagda ersättning vara oberoende av landstingets beslut, medan dagtraktamentet gjordes beroende därav, hade de sakkunniga funnit sig nödsakade att låta de med bestämmelse om dagtraktamente kompletterade stadgandena fortfarande erhålla formen av en vederbörande tillerkänd rättighet.

Departementschefen.

Emot vad de sakkunniga sålunda föreslagit har jag intet att erinra. Anmärkas må dock, att genom de förut denna dag vidtagna jämkningarna i de sakkunnigas förslag till ändring i förordningen om landsting har i fråga om traktamentsersättningens storlek sambandet med resereglementets bestämmelser borttagits och i stället fastställts visst belopp för sammanträdes- och resedag. Härigenom har den i förevarande förslag gjorda hänvisningen till landstingsförordningen erhållit en förändrad innebörd. Av skäl, som föredragande departementschefen anfört vid behandlingen av förslaget till ändringar i kommunallagarna, torde även i före-

liggande förslag uttrycket resekostnadsersättning böra utbytas mot reseersättning.

Departementschefen uppläser här efter ett inom departementet upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av § 12 i lagen den 31 maj 1889 angående dövstumundervisningen samt hemställen, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Harald Frisk.